

עת"א (באר שבע) 55711-03-25 - גלאל חרסא נ' שב"ס - שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים

עת"א (באר-שבע) 55711-03-25 - גלאל חרסא נ' שב"ס - שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימוניםמחוזי באר-שבע

עת"א (באר-שבע) 55711-03-25
גלאל חרסא (אסיר)

נגד

שב"ס - שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים

בית המשפט המחוזי בבאר-שבע

[25.08.2025]

כב' השופטת נועה חקלאי

פסק דין

1. בפני עתירת העותר, לשנות את סיווגו מאסיר בטחוני לאסיר פלילי.

2. העותר פנה פעמיים בעבר לשינוי סיווגו מאסיר בטחוני לאסיר פלילי:

בחודש ינואר 24 הוגשה העתירה הראשונה בעת"א 2719-01-24, וזו נמחקה על ידו.

עתירה שניה הוגשה בחודש יוני 24 במסגרת עת"א 39295-06-24. לדברי ב"כ העותר, העתירה הוגשה בהתבסס על

כך שהעותר הורשע בכתב אישום אשר לא כלל כל אזכור או נסיבה הנוגעת להיבט בטחוני. בית המשפט דחה את

העתירה וקבע כי החלטת המשיב נמצאת במתחם הסבירות ואינה מצדיקה התערבות. לטענת ב"כ העותר, בדיון

שהתקיים באותה עתירה, הוגשה לבית המשפט המחוזי חוות דעת שב"כ מיום 19.2.24 שלא הייתה מעודכנת.

ב"כ העותר חזר והדגיש את חלוף הזמן מאז ההחלטות הקודמות, את העובדה שהעותר נעדר כל זיקה לארגון טרור

כלשהו, וכי שהה באגפים הפליליים עד לחודש אוגוסט 23.

עוד חזר והדגיש כי העותר הורשע במעשים פליליים ולא ביטחוניים.

ב"כ העותר הלין על כך שפניותיו למשיב בעניין זה, לא נענו.

נוכח האמור, ביקש לקבל את העתירה.

3. ב"כ המשיב ביקשה לדחות את העתירה. לדבריה, העותר נעצר ביום 13.7.23, נחקר תחילה בחשד לעבירות

ביטחוניות, עבירות שקשורות לנשק, מגע עם סוכן חוץ, וקשירת קשר לפשע ובסופו של דבר החשדות גובשו לכדי

עבירות פליליות.

העותר סווג כאסיר פלילי עד חודש נובמבר 23, ובמועד זה הוחלט לשנות את סיווגו לאסיר בטחוני. ב"כ המשיב הדגישה כי סיווג העותר הוא עניין מהותי ולא טכני, ואינו משתנה באופן אוטומטי בהתאם לאישום בגינו האסיר מרצה מאסר באותו רגע נתון, אלא נקבע בהתאם למכלול הנסיבות, לרבות מידע מודיעיני, עמדת גורמי הביטחון, סוג העבירות, טיבן ונסיבות ביצוען. ב"כ המשיב הבהירה כי הסיווג נועד לצרכי כליאה. לדבריה, החלטת המשיב לסווג העותר כאסיר בטחוני התקבלה על יסוד כלל הנתונים תוך שקילת השיקולים הצריכים לעניין, לצד עמדת גורמי הביטחון. לשיטתה, ההחלטה היא סבירה, הולמת את הוראות הדין ואין עילה להתערב בה. לטענת ב"כ המשיב אין מקום להורות על שינוי סיווגו של העותר על אף חלוף הזמן, שכן אין שינוי בנסיבות בעניינו, זאת בשים לב לעמדת גורמי הביטחון. על כן, ביקשה ב"כ המשיב לדחות את העתירה.

4. במעמד הדיון שהתקיים ביום 21.4.25, הוצגה לבית המשפט חוות דעת סודית של שב"כ. ב"כ העותר חזר על טיעונו והעיר על כך ששב"כ חזר על עמדתו המקורית מלפני שנתיים, ולא ערך כל בדיקה ביחס להתנהגות העותר בבית הסוהר, או קשרים אחרים. לדבריו, התנהגות העותר בבית הסוהר היא ללא דופי. לשיטתו, לא ניתן לחזור ולהסתמך על אותה חוות דעת לאקונית של השב"כ, לפיה יש לעותר קשר עם ארגון חיזבאללה. ב"כ העותר טען כי העותר סובל ממעמדו כאסיר בטחוני. ב"כ העותר הפנה לפסיקת בית המשפט העליון, לפיה בקשה נוספת לשינוי סיווג צריכה להיבחן באופן יסודי ומעמיק. לדבריו, זה לא קרה בעניינו של העותר.

5. ב"כ המשיב טענה כי התנהגותו של העותר אינה למופת כפי שטען בא כוחו, וכי נמצאו בתאו חפצים אסורים ולפני שנתיים נמצא אצלו טרנזיסטור. ב"כ המשיב הבהירה שהעותר אכן הגיש פנייה מנהלית חדשה בחודש פברואר 2025, אך רע"נ רישום וניהול סבר כי מאחר ולא הועלו נסיבות חדשות, אין מקום לבחון את הבקשה, וכי חלוף הזמן אינו מהווה עילה אשר מצדיקה בפני עצמה את שינוי הסיווג. לדברי ב"כ המשיב, עמדת רע"נ נמסרה לב"כ העותר בעל פה ולא בכתב.

6. ב"כ העותר ביקש כי בטרם יינתן פסק דין בעתירה זו, תתקבל החלטה מנהלית בפנייתו לשינוי סיווג. נוכח האמור, ומשלא התקבלה תשובה בכתב לפניית ב"כ העותר לשינוי סיווגו של העותר, נדחה המשך הדיון בעתירה על מנת שהמשיב יבחן את הבקשה לשינוי הסיווג, באופן יסודי ומעמיק, בהתאם למכלול הנתונים העדכניים באותה עת, ובכלל זה חלוף הזמן, התנהגותו של העותר ויתר הנסיבות.

7. ביום 10.6.25, הוגשה התייחסות משלימה מטעם ב"כ המשיב, ולהתייחסות צורפה החלטת רב כלאי איתמר נפתלי, קצין הנחיה ובקרת מידע בענף רישום וניהול אסירים, ביחס להשגה שהגיש העותר על סיווגו. בהחלטה מיום 8.5.25 ציין הנ"ל כי בהעדר שינוי נסיבות המצריך בחינה מחודשת של הרח"ט, הרי שההחלטה שניתנה ביום 25.1.24 עומדת בעינה, וזו ההחלטה שתקפה גם לעתירה זו.
- עוד צוין, כי לפני משורת הדין התקבלה בחודש אפריל 2025 חוות דעת עדכנית מגורמי הביטחון, ממנה עולה כי עדיין קיימת מסוכנות מהעותר כלפי מדינת ישראל. עוד צוין כי השמתו באגף הפלילי עלולה לסייע לעותר בקשר עם גורמי חוץ ובפגיעה בביטחון המדינה.
- על כן נדחתה ההשגה והגורם המוסמך לא מצא מקום לשנות את הסיווג.
8. בדיון שהתקיים ביום 20.7.25 הוצגו לעיוני חוות הדעת, והתברר כי אין מדובר בחוות דעת מעודכנות, אלא אותן חוות הדעת שהיוו את הבסיס להגדרתו הראשונה של העותר כאסיר בטחוני. כן התברר שהמשיב טרם הגיש תשובות בכתב לעתירת העותר.
9. נוכח האמור, התבקשה ב"כ המשיב פעם נוספת להציג חוות דעת עדכנית של שב"כ תוך התייחסות מפורשת לבקשת העותר לשינוי הסיווג.
- ב"כ המשיב הגישה השלמת טיעון אשר כללה חוות דעת גלויה של שב"כ, וכן התייחסות של גורמי המודיעין. במקביל, הועברה לעיוני חוות דעת סודית ביותר של השב"כ אשר נכתבה בחודש יולי 2025.
- ב"כ העותר, הגיש השלמת טיעון. ב"כ העותר חזר על טיעונו והדגיש כי המשיב לא מילא את תפקידו, ולא בחן את השיקולים המפורטים בפקודת הנציבות אותם יש לבחון כשנדרשים לבקשה לשינוי סיווג. לטענתו, ההגדרה הראשונית כאסיר בטחוני דהתה עם השנים, התנהלותו של העותר בבית הסוהר מוכיחה זאת. ואין עוד הצדקה להותירו מוגדר כאסיר בטחוני, על כל הפגיעה הנלווית לתנאי מאסרו כתוצאה מכך.
- דיון והכרעה
10. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ובחנתי את כלל המסמכים שהועמדו לעיוני, מצאתי לדחות את העתירה.
11. פקודת נציבות 04.05.00 שכותרתה "תהליך הגדרת אסיר בטחוני" (להלן - "פקודה 04.05.00"), עוסקת בהגדרתם של אסירים ביטחוניים.
- סעיף 1(א) לפקודה 04.05.00 קובע שסיווג אסיר כאסיר ביטחוני הינו החלטה מנהלית אשר נועדה, בין היתר, לאפשר ניהולם של בתי הסוהר, המשמעת והביטחון, בהתחשב במאפיינים המיוחדים של אסירים אלו.

12. סעיף 3(ב) לפקודה 04.05.00 הנ"ל, מגדיר אסיר ביטחוני כדלקמן:

"אסיר אשר נחשד, הואשם או הורשע בגין עבירה שעל פי טיבה או נסיבותיה היא עבירה ביטחונית ו/או הוגדרה כעבירה ביטחונית מובהקת כמפורט בנספח א' - 'עבירות ביטחונית מובהקות' או 'עבירות ביטחונית שהמניע להן הינו לאומני' כמפורט בנספח ב', או אסיר שניתנה לגביו חוות דעת של השב"כ, המעידה על מסוכנות ביטחונית הנשקפת מהמעשים שבגינם נעצר, הואשם או הורשע וכן, מי שהורשע או נאשם במעשה שהיה בו או שהייתה אפשרות ממשית שיהיה בו משום מתן שירות לארגון טרור או לאדם שרצה לפגוע בביטחון המדינה, כשהמעשה נעשה מתוך מודעות או מתוך עצימת עיניים או אדישות לסיכון שהמעשה יצר או יכול היה ליצור לביטחון המדינה."

13. בעתירה שבפניי לא עומדת על הפרק שאלת הסמכות להגדיר את העותר כאסיר ביטחוני. עניין זה כבר נדון והוכרע ביום 12.8.24 בעתירה הקודמת שהגיש העותר במסגרת עת"א 39295-06-24. שם נקבע כי:

"ביום 17.6.24, הורשע העותר על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירות נשק שאינן בגדר עבירות נגד ביטחון המדינה. בתמצית יוחסה לעותר החזקת מטען נפץ מסוג כלי מגור והעברתו לאחר וכן עבירות נשק נוספות. יצוין כי על פי החשד מקור המטען האמור באירן ועל פי החשד הועבר לתחומי הארץ לאחר שנרכש מפעיל טרור בלבנון. יודגש כי חשד זה לא מצא ביטוי בכתב האישום ואולם, יש לו תימוכין בראיות מנהליות שהושגו במסגרת חקירת השב"כ... עולה לסברתי מחו"ד השב"כ כי עומדת נגד העותר תשתית ראייתית מנהלית שאיננה דלה כלל ועיקר, המבססת את המסקנה כי נשקף ממנו סיכון במישור הביטחוני. זאת בין היתר, נוכח טיב הקשרים שבבסיס מעשיו וזהות האדם שעמד איתו בקשר, כמו גם מודעותו של העותר לרקעו של אותו אדם - הכל כמובן על פי האמור בחו"ד שב"כ ובהתייחס לראיות המנהליות הנסקרות בה.

המסקנה הינה כי החלטת הרשות התקבלה אכן כדין ועל יסוד תשתית ראייתית מנהלית קבילה ובעלת משקל. סבורני כי אין בהרשעתו של העותר ובהסדר הטיעון שנערך עמו לאיין את אותה תשתית ראייתית שעמדה נגדו מתחילה. החלטת הרשות מצויה אפוא במתחם הסבירות ולא מצאתי בה פגם העשוי להצדיק התערבות בית המשפט. לפיכך נדחת העתירה."

14. סעיפים 6(א) ו- (ב) לפקודה 04.05.00 קובעים כי ניתן לשנות סיווגו של אסיר ביטחוני ולהגדירו פלילי, אך הואיל ושינוי ההגדרה משמעותו שינוי בתנאי המאסר, בטרם שינוי ההגדרה יש לקבל את עמדת חטיבת המודיעין בשב"ס וזאת לאחר התייעצות, עם אחד או יותר מהגורמים הבאים: שב"כ, משטרת ישראל או גורם ביטחוני אחר לפי העניין.

15. סעיף 6(ג) לפקודה 04.05.00 קובע כי :
"במסגרת ההחלטה האמורה לעיל, יובאו בחשבון, בית היתר, הנתונים והשיקולים המפורטים להלן:
1. סוג העבירה, טיבה, נסיבותיה ומניעיה.
 2. קיומן של עבירות קודמות, טיבן ונסיבות ביצוען, כפי שהדבר משתקף בין במערכת צוהר ובין מעמדת מי מגורמי המקצוע המפורטים בסעיף 6.ב. לעיל.
 3. הטעמים שהביאו להגדרת האסיר כביטחוני, על יסוד אחת מהקטגוריות המנויות בסעיף 3.ב. בפקודה זו.
 4. שינוי מהותי בנתונים אודות האסיר, באחת מהקטגוריות המנויות בסעיף 3.ב. בפקודה זו, אשר הביאו להחלטה להגדירו כ"אסיר בטחוני".
 5. קבלת עמדת גורמי הביטחון, לפי העניין, לפיה לא נשקפת סכנה לפגיעה בביטחון המדינה, בשלום הציבור ובסדר הציבורי, באם תשונה הגדרתו. בנוסף, תכלול עמדת גורמי המודיעין מידע אותו השתייכותו הארגונית של האסיר, או קיומה/העדרה של זיקה לארגון טרור כזה או אחר.
 6. התנהלות האסיר במהלך ריצוי מאסרו לרבות עבירות משמעת, התנהגותו באגף וכיוב', בהתאם לנתונים המצויים בתיקו המנהלי של האסיר, אשר יועברו לגורם המחליט.
 7. כל מידע/נתון רלוונטי נוסף.
 16. החלטה שניתנת ביחס לסווג אסיר איננה סוף פסוק.
- כפי שציין בית המשפט העליון ברעב"ס 53379-01-25 אבו מריחיל נ' מדינת ישראל ושב"ס (26.2.25):
"כאשר חל שינוי מהותי בנתונים הקונקרטיים של האסיר, הדבר עשוי להצדיק שינוי בסיווג שניתן לו מלכתחילה. בבחינת בקשה כזו, על שירות בתי הסוהר להביא בחשבון את הטעמים לסיווג אסיר כאסיר ביטחוני - קרי האם לאור מכלול נתוניו העדכניים יש בסיס להערכה כי נשקפת ממנו סכנה לפגיעה בביטחון המדינה, בשלום הציבור ובסדר הציבורי; וכן בסדר ובמשמעת בבית הסוהר. מובן כי העובדה שהאסיר סווג כאסיר ביטחוני מלכתחילה, אין פירושה בהכרח כי לא ניתן לשנות את סיווגו, ושינוי הסיווג צריך אפוא להביא בחשבון את ההתפתחויות שקרו מאז מאסרו של האסיר ועד הגשת הבקשה. "
- ובהמשך:
"בפני המבקשים פתוחה הדרך לפנות בהמשך לגורמים הרלוונטיים בשירות בתי הסוהר בבקשה נוספת לשינוי הסיווג שניתן להם - בקשה שחזקה שתיבחן באופן יסודי ומעמיק בהתאם למכלול הנתונים העדכניים באותה עת, ובכלל זה חלוף הזמן, התנהגותם של המבקשים ויתר נסיבותיהם".

- על כן, משהגיש העותר בקשה נוספת לבחון שינוי סיווגו מאסיר בטחוני לאסיר פלילי, היה על המשיב לבחון את הבקשה באופן יסודי ומעמיק, ולא לדחות אותה על הסף ללא בדיקה, כפי שעשה תחילה, בוודאי בשים לב שהבקשה הוגשה בחלוף זמן לא מבוטל מאז שנערכה הבחינה הקודמת.
17. לאחר הדיון שהתקיים בעתירה זו, התקבלה כאמור תגובה משלימה, בה חזר המשיב וטען כי בהעדר שינוי נסיבות המצריך בחינה מחודשת של הרח"ט, ההחלטה הקודמת בעינה עומדת. אלא שבזו הפעם התקבלה אף חוות דעת עדכנית משב"כ, ממנה עולה כי עדיין קיימת מסוכנות מהעותר וכי עדיין ממליצים להחזיקו באגף הבטחוני.
18. שב"כ אמנם לא הצביע על סיכון קונקרטי, עם זאת, בעניין זה, אין לי אלא להפנות פעם נוספת לדברי בית המשפט העליון ברעב"ס 53379-01-25 אבו מריחיל נ' מדינת ישראל ושב"ס (26.2.25), אשר כבר נדרש לסוגיה זו ממש. בית המשפט העליון קבע את הדברים הבאים:
- "בחוות דעתו העדכנית, שב"כ נתן דעתו לעבירות בהן הורשעו המבקשים ומצא כי הסיכון הביטחוני הנשקף מהן מצדיק את הותרת סיווגם כאסירים ביטחוניים...
- כאמור, סיווג האסיר נועד לאפשר את השמירה על הסדר, המשמעת והביטחון בבית הסוהר; וכן כדי לאיין את המסוכנות הטבועה באסירים כאלה, בפרט בכל הנוגע לקשר עם החוץ. משאלה הם פני הדברים, נדרשת חוות דעת ביטחונית ביחס למסוכנות האסיר בהווה - שכן תפקידו של הסיווג הינו מניעתי ולא עונשי...
- יחד עם זאת, התשתית הראייתית להחלטה ביחס להותרת הסיווג של אסיר כאסיר ביטחוני - אינה מחייבת בהכרח קיומו של מידע "קונקרטי" שיצביע על פעילות מוגדרת אשר צפויה לסכן את שלום הציבור... די בהערכה כללית ביחס למסוכנות העדכנית הנשקפת מהאסיר בהתחשב במכלול הנתונים המצויים בידי גופי הביטחון."
19. הגורם הממונה ציין כאמור, כי לא חל שינוי בנסיבות המצדיק את שינוי הסיווג בעניין זה, וכפי שקבע בית המשפט העליון: "הנטל מוטל על המבקש את שינוי הסיווג להוכיח קיומן של נסיבות עדכניות המצדיקות את השינוי האמור" (רעב"ס 53379-01-25 אבו מריחיל נ' מדינת ישראל ושב"ס (26.2.25)).
20. על אף חלוף הזמן מאז ההחלטות הקודמות, על אף טענת שב"כ העותר שהעותר נעדר כל זיקה לארגון טרור כלשהו, וכי שהה באגפים הפליליים עד לחודש אוגוסט 23, על אף שהורשע במעשים פליליים ולא ביטחוניים, ועל אף התנהלותו התקינה של העותר בכלא (למעט שני אירועים חריגים שצינה ב"כ המשיב), לאור הערכת המסוכנות מטעם שב"כ והמלצתו להמשיך ולהחזיק בעותר בסיווג בטחוני ובאגף הבטחוני, לא עמד העותר בנטל הרובץ לפתחו להוכיח קיומן של נסיבות עדכניות המצדיקות את שינוי סיווגו.
21. כידוע, בית המשפט אינו מחליף את שיקול הדעת של הגורם המוסמך בשיקול דעתו שלו (ראו: רע"ב 345/22 אביץ נ' מדינת ישראל (16.1.22); רע"ב 3480/14 דמיטרי בוגטיץ נ' שירות בתי הסוהר (31.7.14)), אלא תפקידו של בית המשפט הוא לבחון את סבירות הפעלת שיקול הדעת של הגורם המוסמך (רע"ב 2024/13 שורפי נ' שב"ס (16.5.13); רע"ב 1293/14 הררי נ' שב"ס (9.6.14); רע"ב 2112/24 אלעד אלי ביטון נ' שב"ס (12.3.24)).
22. בשים לב שהחלטת הגורם המוסמך, נתמכת בעמדה המקצועית של הגורם המקצועי (שב"כ), כמו גם בעמדת גורמי המודיעין אצל המשיב, ההחלטה היא סבירה ואינה מצדיקה התערבות.
23. נוכח האמור, העתירה לשינוי סיווגו של העותר מאסיר בטחוני לאסיר פלילי - נדחת.
- חוות הדעת החסויה תוחזר לידי שב"כ המשיב ביום 8.9.25.
- ניתנה היום, א' אלול תשפ"ה, 25 אוגוסט 2025, בהעדר הצדדים.